

WOJEWODA ŁÓDZKI

PNIK-I.4131.616.2024

Łódź, 4 września 2024 r.

Rada Gminy Godzianów

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 i 721)

stwierdzam nieważność

§ 10 ust. 3 w zakresie wyrazów: „oraz instruowanie użytkowników nieruchomości o sposobie korzystania z pojemnika” załącznika do uchwały Nr V/27/24 Rady Gminy Godzianów z dnia 6 sierpnia 2024 r. w sprawie uchwalenia „Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Godzianów”.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 6 sierpnia 2024 r. Rada Gminy Godzianów podjęła uchwałę Nr V/27/24 w sprawie uchwalenia „Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Godzianów”. Uchwała ta została doręczona organowi nadzoru w dniu 8 sierpnia 2024 r.

Podjęcie przedmiotowej uchwały budziło wątpliwości organu nadzoru, co spowodowało wszczęcie postępowania nadzorczego i skierowanie do Rady Gminy Godzianów zawiadomienia z dnia 9 sierpnia 2024 r. znak: PNIK-I.4131.616.2024, w którego uzasadnieniu organ przedstawił swoje zastrzeżenia.

Pismem z dnia 16 sierpnia 2024 r. znak: GRZP.6232.1.5.2024 Wójt Gminy Godzianów poinformował, że Rada Gminy Godzianów uwzględniła zastrzeżenia organu nadzoru, a uchwała wprowadzająca stosowne zmiany zostanie podjęta na najbliższej sesji rady gminy.

Mimo powyższego oświadczenia organ nadzoru uznał za zasadne wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego, z uwagi na wiążący go trzydziestodniowy termin do wydania stosownego aktu nadzoru, a tym samym wyeliminowanie z obrotu prawnego niezgodnych z prawem postanowień przedmiotowej uchwały.

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁÓDZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Organ nadzoru przedstawia następujące stanowisko w sprawie.

Podstawę podjęcia uchwały Nr V/27/24 Rady Gminy Godzianów stanowił art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1 i art. 41 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 4 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 339), zwanej dalej ustawą. Zgodnie z brzmieniem art. 4 ust. 1 ustawy, rada gminy, po zasięgnięciu opinii państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, uchwała regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy. Regulamin ten jest aktem prawa miejscowego. Stosownie do treści art. 4 ust. 2 ustawy, regulamin określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, dotyczące wymagań i obowiązków wskazanych tym przepisem. Dodatkowo, rada gminy może w regulaminie uregulować kwestie wskazane przez ustawodawcę w art. 4 ust. 2a ustawy. Powołane wyżej przepisy ustawy określają zagadnienia powierzone gminie do uregulowania w regulaminie utrzymania czystości i porządku obowiązującym na jej terenie. Ta część regulaminu, o której mowa w art. 4 ust. 2 ustawy, jest obligatoryjna i nie może zostać przez radę gminy pominięta. Jednocześnie, dokonując analizy przepisu art. 4 ustawy, nie można mieć wątpliwości, że regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy nie powinien wykraczać poza materię przewidzianą w tymże artykule. Przepis ten stanowi delegację ustawową dla wydania aktu prawa niższej rangi, określając również granice kompetencji prawotwórczej, przyznanej w tym zakresie organowi stanowiącemu gminy. Wszelkie regulacje, co do których rada gminy nie posiada upoważnienia ustawowego, są sprzeczne z prawem. Regulacje te naruszają wówczas art. 7 Konstytucji RP, zgodnie z którym organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Powyższa zasada oznacza także, że rada gminy, wykonując kompetencję prawodawczą zawartą w upoważnieniu ustawowym, jest zobowiązana do działania ściśle w granicach tego upoważnienia. Organ uchwałodawczy gminy nie jest uprawniony do regulowania tego, co już zostało uregulowane, ani do wychodzenia poza zakres ustawowego upoważnienia (zob. wyrok WSA w Warszawie z dnia 4 listopada 2015 r., sygn. akt IV SA/Wa 1773/15).

W ocenie organu nadzoru Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Godzianów, będący załącznikiem do uchwały Nr V/27/24 Rady Gminy Godzianów z dnia 6 sierpnia 2024 r. w sprawie uchwalenia „Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Godzianów” (zwany dalej Regulaminem), zawiera postanowienie naruszające porządek prawny w sposób istotny.

W § 10 ust. 3 Regulaminu rada postanowiła, że właściciele nieruchomości utrzymują pojemniki do zbierania odpadów w należytym stanie porządkowym poprzez zapewnienie

odpowiedniej wielkości pojemników, aby nie dochodziło do ich przepełnienia oraz instruowanie użytkowników nieruchomości o sposobie korzystania z pojemnika. Powyższa regulacja w zakresie wyrazów: „oraz instruowanie użytkowników nieruchomości o sposobie korzystania z pojemnika” przekracza granice upoważnienia ustawowego zawartego w art. 4 ust. 2 pkt 2 ustawy. Stosownie do treści wskazanego przepisu regulamin określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy dotyczące rodzaju i minimalnej pojemności pojemników lub worków, przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości, w tym na terenach przeznaczonych do użytku publicznego oraz na drogach publicznych, warunków rozmieszczania tych pojemników i worków oraz utrzymania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, przy uwzględnieniu: a) średniej ilości odpadów komunalnych wytwarzanych w gospodarstwach domowych bądź w innych źródłach, b) liczby osób korzystających z tych pojemników lub worków. Zauważyć należy, że ww. przepis kompetencyjny uprawnia radę gminy wyłącznie do określenia warunków utrzymywania pojemników do zbierania odpadów w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym. Rada Gminy Godzianów, realizując postanowienia określone w art. 4 ust. 2 pkt 2 ustawy nie mogła zatem nałożyć na właścicieli nieruchomości obowiązku polegającego na instruowaniu użytkowników nieruchomości o sposobie korzystania z pojemnika przeznaczonego do zbierania odpadów. Zdaniem organu nadzoru, obowiązek ten nie mieści się w zakresie pojęcia – warunki utrzymywania pojemników w należyтым stanie porządkowym, które odnosi się do takiego sposobu postępowania, które zapewni utrzymanie pojemników w należyтым stanie porządkowym np. poprzez zapewnienie odpowiedniej ilości lub wielkości pojemników, aby nie dochodziło do ich przepełnienia. Zatem wprowadzenie w § 10 ust. 3 Regulaminu zobowiązania do instruowania użytkowników nieruchomości w kwestii sposobu korzystania z pojemnika na odpady, stanowi przekroczenie delegacji ustawowej. Stanowisko takie potwierdza wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z dnia 17 grudnia 2020 r., sygn. akt II SA/Łd 747/20.

W tym miejscu przypomnieć warto, że uchwała w sprawie przyjęcia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy stanowi akt prawa miejscowego (normatywny akt wykonawczy) – co oznacza, że rada gminy uchwalając taką uchwałę nie może wykraczać poza granice upoważnienia określone w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Z treści art. 94 Konstytucji RP wynika, że każdy akt prawa miejscowego ma charakter wykonawczy w stosunku do ustaw, a jako taki winien być oparty na ustawie upoważniającej oraz nie przekraczać zakresu upoważnienia.

Reasumując § 10 ust. 3 Regulaminu, będącego załącznikiem do uchwały Nr V/27/24 Rady Gminy Godzianów z dnia 6 sierpnia 2024 r. w sprawie uchwalenia „Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Godzianów”, w zakresie wyrazów: „oraz instruowanie użytkowników nieruchomości o sposobie korzystania z pojemnika” – w istotny sposób narusza prawo tj.: art. 4 ust. 2 pkt 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Stosownie do treści art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, uchwała organu gminy sprzeczna z prawem jest nieważna. O nieważności uchwały w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały.

Wobec powyższego wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego jest uzasadnione i należało orzec jak na wstępie.

Rozstrzygnięcie nadzorcze może zostać zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (90-434 Łódź, ul. Piotrkowska 135) za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia. Skargę wnosi się w dwóch egzemplarzach.

WOJEWODA ŁÓDZKI

Dorota Ryl

Do wiadomości:

Wójt Gminy Godzianów